

Biroul permanent al Senatului
Nr. 171 / 17.4.2019

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL
Înregistrat nr. 2253
Data 10.05.2019

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT

Către

BIROUL PERMANENT AL SENATULUI

În temeiul dispozițiilor art.74 alin.(1) din Constituția României și ale art.92 alin.(1) din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, vă înaintăm, alăturat, **Propunerea legislativă pentru recunoașterea meritelor personalului din cadrul Sistemului Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională, participant la misiuni și operații în afara teritoriului statului român sau la pregătirea pentru apărarea țării, precum și pentru acordarea unor drepturi acestuia și urmașilor celui decedat**, cu rugămintea de a fi supusă dezbaterii și adoptării Plenului Senatului.

În temeiul art. 111 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, solicităm procedura de urgență pentru această inițiativă legislativă. De asemenea, vă adresăm rugămintea de a solicita, în cel mai scurt timp, punctul de vedere al Guvernului și avizul Consiliului Legislativ.

Cu deosebită considerație,

În numele inițiatorilor:

Șerban Nicolae (Senator PSD)

Tit-Liviu Brăiloiu (Senator PSD)

Viorel Salan (Senator PSD)

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL
Înregistrat nr. <u>2253</u>
Data <u>10.05.2019</u>

EXPUNERE DE MOTIVE

Misiunile de menținere a păcii reprezintă o modalitate de a ajuta țările care au fost angrenate în conflict pentru a crea condițiile necesare unei dezvoltări durabile a păcii.

Principalul act internațional în baza căruia se execută astfel de misiuni este reprezentat de Carta națiunilor Unite, care la cap. VI face referiri la „*soluționarea pașnică a disputelor*”.

În baza prevederilor cap. VI al Cartei sunt utilizate medierea, arbitrajul între părțile aflate în conflict, măsuri de consolidare a încrederii, de partajare, sprijin electoral, consolidarea statului de drept precum și dezvoltarea economică și socială a statului afectat, precum și alte mijloace juridice ale dreptului internațional. Sunt utilizate de asemenea operațiile de menținere a păcii și sunt stabilite misiuni de observatori internaționali.

Menținerea păcii presupune măsurile de păstrare a păcii fragile, după oprirea ostilităților și este obținută în urma acordurilor facilitate de misiunile de restabilire a păcii.

Aceste operații s-au transformat pe parcursul anilor de la modelul militar, ce presupunea observarea încetării focului și separarea forțelor implicate într-un conflict interstatal, la actualul model complex, format din forțe de poliție, forțe armate și experți civili animați de același obiectiv: realizarea unei păci durabile.

România a început să participe la misiuni de menținere a păcii încă din aprilie 1991 când a participat cu 10 ofițeri observatori militari la Misiunea de Observare din Irak-Kuweit (UNIKOM).

Ulterior, România și-a augmentat prezența în teatrele de operații internaționale (Somalia, Angola, Bosnia și Herțegovina, Kosovo, R.D. Kongo, Afganistan, etc.).

Planul de întrebuințare a forțelor României care se trimit în misiuni și operații în afara teritoriului statului român, aprobat de Consiliul Superior de Apărare a Țării, prevede că acestea realizează două misiuni esențiale: apărarea României și apărarea aliaților săi prin participarea la operații de apărare colectivă și promovarea stabilității regionale și globale.

România, ca stat membru al ONU, NATO și UE, are o participare însemnată la misiuni internaționale. Această participare este în acord cu

eforturile constante și abordările tradiționale de politică externă, care au în centru preocuparea și acțiunea concertată a comunității internaționale în vederea asigurării securității, stabilității și păcii, prevenirii conflictelor și soluționării lor prin mijloace pașnice, precum și reconstrucției post-conflict.

Participarea României la misiunile și operațiile de menținere a păcii a evidențiat eficiența instituțiilor cu responsabilități în domeniul apărării și securității naționale, precum și disponibilitatea politică a țării noastre de a se implica în activități militare multinaționale pentru menținerea păcii și stabilității internaționale.

La astfel de misiuni participă, pe lângă efectivele Ministerului Apărării Naționale, efective din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (Haiti/MINUSTAH, R.D.Kongo/MONUSCO, Sudanul de Sud/UNMISS, Cipru/UNFICYP, Mali/MINUSMA, R. Centrafricană/MINUSCA), precum și efective din cadrul Serviciului de Protecție și Pază (Sudan/UNAMID, Afganistan/UNAMA, Libia/UNSMIL).

Contribuția României cu structuri și personal la misiuni și operații sub egida ONU, NATO și UE a fost, la nivelul anului 2018, de aproximativ 1050 persoane.

Activitatea desfășurată de personalul pe care România l-a trimis să execute astfel de misiuni și operații este apreciată în cele mai înalte foruri ale organismelor internaționale de menținere a păcii. Această apreciere vine pe fondul unei pregătiri de luptă a efectivelor la cel mai înalt nivel de calificare profesională, pregătire ce se execută anterior plecării în misiune și la care, din nefericire, au fost semnalate și incidente care s-au soldat cu pierderi de vieți omenești.

Prețul acestor participări se măsoară nu numai în resursele materiale alocate (cei 2% din PIB destinați apărării, similar tuturor țărilor membre NATO), cât mai ales în sacrificiile eroilor căzuți la datorie sub faldul tricolor și ale celor răniți sau invalizi.

Potrivit statisticilor existente la cele două principale instituții care trimit efective în misiuni și operații în afara teritoriului statului român (MApN și MAI), din 1990 și până în prezent, au plătit cu prețul suprem sau au suferit răni grave 210 persoane (34 de persoane decedate: 4 ofițeri, 18 subofițeri și 7 gradați și soldați profesioniști din cadrul MApN, respectiv 4 ofițeri și 1 subofițer din cadrul MAI).

De asemenea, pentru pregătirea și executarea unor misiuni de luptă, pe teritoriul național au fost răniți sau au decedat un număr de **410** persoane din rândul celor două instituții (ofițeri, subofițeri, polițiști, soldați și gradați profesioniști, studenți și militari în termen).

În urma demersurilor făcute pentru obținerea datelor cu privire la situația militarilor răniți/decedați în timpul desfășurării unor acțiuni militare, Ministerul Afacerilor Interne informează că, în conformitate cu datele furnizate de structurile subordonate, din anul 1990 până în prezent, au fost răniți/au decedat, pe teritoriul României, 170 militari (63 ofițeri și 107 subofițeri), 68 polițiști (11 ofițeri și 57 subofițeri), precum și 28 militari în termen. În afara granițelor țării, din anul 1990 până în prezent, au fost răniți/au decedat 4 militari (3 ofițeri și 1 subofițer) și 1 polițist (ofițer).

În urma aceluiași demersuri, la nivelul structurilor de specialitate din cadrul Ministerului Apărării Naționale, din informațiile primite, raportate la datele existente în prezent, situația numerică pe categorii de personal a militarilor răniți și decedați pe timpul participării la acțiuni militare desfășurate pe teritoriul național sau în afara teritoriului național, se prezintă astfel:

Misiuni pe teritoriul național			Misiuni în afara teritoriului național		
Categoria	Categoria de personal	Numărul	Categoria	Categoria de personal	Numărul
Răniți	Ofițeri	6	Răniți	Ofițeri	24
	Subofițeri	10		Subofițeri	111
	S.G.P.	15		S.G.P.	41
TOTAL		31	TOTAL		176

Decedați	Ofițeri	63	Decedați	Ofițeri	4
	Subofițeri	32		Subofițeri	18
	S.G.P.	17		S.G.P.	7
	Studenți	1	TOTAL		29
TOTAL		113			

În prezent, cadrul normativ circumscris conferirii unor distincții și decorații, precum și acordării unor drepturi răniților, invalizilor sau urmașilor celor decedați, este asigurat de OuG nr. 82/2006.

Din păcate, acest act normativ vizează numai personalul Ministerului Apărării Naționale, celelalte instituții din cadrul Sistemului Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională fiind excluse din sfera de reglementare a acestui act normativ.

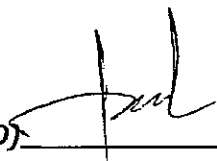
De asemenea, actualele dispoziții normative exclud posibilitatea prezentării recunoștinței patriei față de persoanele care, în procesul pregătirii de luptă, au fost rănite sau au decedat.

În acest sens, pentru repararea inechităților existente, am inițiat prezentul demers legislativ.

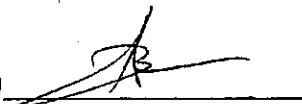
Efortul financiar este nesemnificativ, având în vedere numărul redus al persoanelor care au avut de suferit în urma unor acțiuni și operații desfășurate în afara teritoriului național sau în procesul pregătirii de luptă (aproximativ 620 de persoane la nivel național), comparativ cu recunoștința pe care România este datoare să le-o poarte, atât moral cât și material.

În numele inițiatorilor:

Șerban Nicolae (Senator PSD)

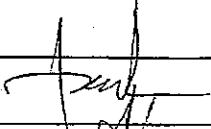

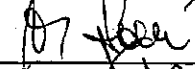

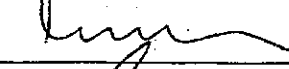
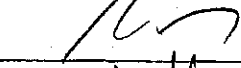

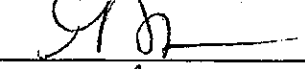

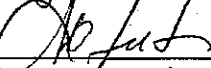
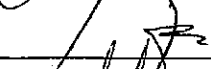
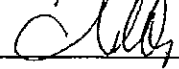
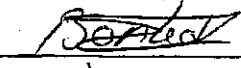
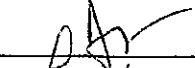
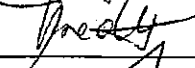

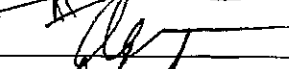

Tit-Liviu Brăiloiu (Senator PSD)

Viorel Salan (Senator PSD)

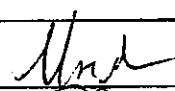

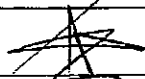
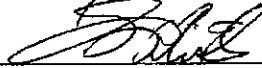
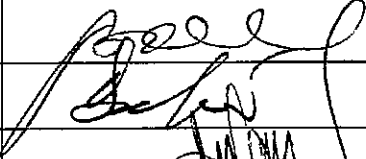

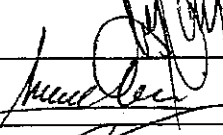
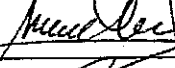
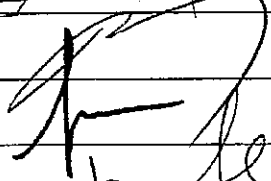

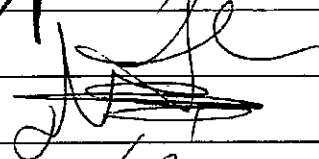
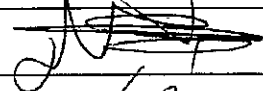
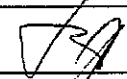
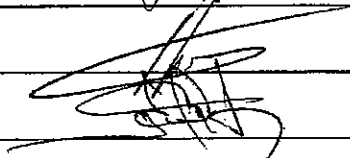
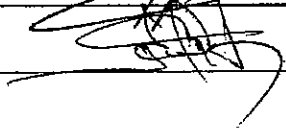

LISTĂ ÎNITATORI - PROPUNERE LEGISL. PT. RECUNOAȘTEREA MERITELOR PERSONALULUI ÎN CADRUL SNAOASN

Nr. Crt.	NUME/PRENUME	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.			
2.	ȘERBAN NICOLAE	PSD	
3.	BRĂILOIU TIT LIVIU	PSD	
4.	NISTOR LAURENTIU	PSD	
5.	IMBOTERO NATALIA ELENA	PSD	
6.	SALAM VIOREL	PSD	
7.	RESMERINA CRISTIAN	PSD	
8.	TOMA ILIE	PSD	
9.	FLOREA BOBILIAN	PSD	
10.	Velcea Nicolae	PSD	
11.	PĂLE BANU P	PSD	
12.	VEAȚĂTOREU ȘOROH	PSD	
13.	NEATA EUGEN	PSD	
14.	WEBER MIHAI	PSD	
15.	Bontea Vlad.	PSD	
16.	Pana Adriana Sofia	PSD	
17.	Tudor Beolice	PSD	
18.	Bucalbesa Nicol	PSD	
19.	ILCOA VASILE	PSD	
20.	NASRA HORIA	PSD	

Nr. Crt.	NUME/PRENUME	PARTID	SEMNAȚURA
21.	Burciu Cristina	PSD	
22.	Stu Cornel	PSD	
23.	Plășianu Liviu	PSD	
24.	VIRZA MIHAILA	PSD	
25.	IORDACHE VIRGINEL	PSD	
26.	TOMĂ VASILE	PSD	
27.	GABRIEL LEȘ	PSA	
28.	BOJINARIU EUGEN	PSD	
29.	ROȘULESCU MIHAILA	PSD	
30.	MATEI GRIGORIE BOGDAN	PSA	
31.	SĂVORAN ANEL FLORE	PSA	
32.	TOP ȘTEFANIE	PSA	
33.	PĂNESCU DORU ADRIAN	PSD	
34.	PĂTURCĂ ROXANA	PSA	
35.	SEFER CRISTIAN	PSA	
36.	SAVIN EMANOIL	PSD	
37.	SĂRNEA LILIANA	PSD	
38.	CRĂVEȘTEA LILIANA	PSD	
39.	DOBARIU EUGEN	PSD	
40.	COȘCULESCU PETRU	PSA	
41.	MIGA MELBA	PSD	
42.	MARIN DRAGHIN	PSD	

Nr. Crt.	NUME/PRENUME	PARTID	SEMNĂTURĂ
43.	ȘTODIEȘI CRISTINA	PSD	
44.	MIREA SIMILICA	PSD	
45.	LOMASCANU-LUCIAN	PSD	
46.	DIACONU ALEXANDRU	PSD	
47.	DIACONESCU DENICA	PSD	
48.	LUPA VICTORIE	PSD	
49.	ANTONCICU FLORIN	PSD	
50.	MARIU GHEORGHE	PSD	
51.	BONOG FRANZ	PSD	
52.	MAZILU LIVIU	PSD	
53.	CREAN GABRIELA	PSD	
54.	CIRCIUMARU FI.	PSD	
55.	POP LIVIU MARIAN	PSD	
56.	ȘTĂRANACHE MIRON	PSD	
57.	ARCAN EMILIA	PSD	
58.	GABRIELIU ROBERT	PSD	
59.	AVRAM NICOLAE	PSD	
60.	MARIN NICOLAE	PSD	
61.	CHIBALITA IOANA	PSD	
62.	IRIZA SCARLAT	PSD	
63.	COSTOIU MIHAILA	PSD	
64.	ROTAU ION	PSD	

Nr. Crt.	NUME/PRENUME	PARTID	SEMNĂTURA
65.	Ardele Rodu Cosmin	PSD	
66.	Breaz Daniel	PSD	
67.			
68.	Dumca Horius	PSD	
69.	Silistru Anina	PSD	
70.	Bodoloiu Mihaela	PSD	
71.	BUTUNOI DANIEL	PSD	
72.	TEDESCOVICI DOINA-ECOM	PSD	
73.	MAKOLIU ANA	PSD	
74.	BENEA ADRIAN DRAGO	PSD	
75.	Oprea Stefan Roda	PSD	
76.	MIHU SRETAN	PSD	
77.	DEHES IOAN	PSD	
78.	Jukan Jelca	PSD	
79.	ARCAS VIOREL	PSD	
80.	RUFINU LUCIAN	PSD	
81.			
82.			
83.			
84.			
85.			
86.			

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
Înregistrat nr.	2253
Data	10.05.2019

LEGE

pentru recunoașterea meritelor personalului din cadrul Sistemului Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională, participant la misiuni și operații în afara teritoriului statului român sau la pregătirea pentru apărarea țării, precum și pentru acordarea unor drepturi acestuia și urmașilor celui decedat

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1

(1) Prezenta lege reglementează modalitățile de recunoaștere a meritelor personalului, din cadrul Sistemului Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională (denumit în continuare SNAOPSN), participant la misiuni și operații în afara teritoriului statului român sau la pregătirea pentru apărarea țării, prin acordarea unor distincții și crearea posibilității ca răniții, cei care au devenit invalizi ori cei care au dobândit afecțiuni fizice, sindrom de stres posttraumatic și/sau alte afecțiuni psihice comorbide, pe timpul ori din cauza participării la misiunile și operațiile prevăzute la art.2 lit. b), să fie menținuți în activitate, încadrați sau, după caz, reîncadrați în structurile din care fac/au făcut parte, precum și prin acordarea unor drepturi acestora și urmașilor celor decedați.

(2) De drepturile conferite de prezenta lege nu beneficiază persoanele prevăzute la alin. (1), în situația în care rănirea, invaliditatea, afecțiunea fizică, sindromul de stres posttraumatic și/sau alte afecțiuni psihice comorbide ori decesul au survenit ca urmare a săvârșirii, cu intenție, a unei fapte ce constituie infracțiune, pedepsită potrivit legii române.

Art. 2

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) **personal participant** - cadrele militare, polițiștii, funcționarii

publici cu statut special din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor, soldații și gradații profesioniști, militarii în termen, precum și rezerviștii voluntari și personalul civil care au participat la misiuni și operații în afara teritoriului statului român sau la pregătirea pentru apărarea țării, în mod individual sau colectiv;

b) **misiuni și operații în afara teritoriului statului român** - misiunile și operațiile prevăzute la art. 2 alin.(1) din Legea nr. 121/2011 privind participarea forțelor armate la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare, precum și misiunile pentru contracararea și limitarea efectelor acțiunilor teroriste, misiunile de poliție aeriană, misiunile de intervenție cu nave, misiunile de consiliere, misiunile de monitorizare a acordurilor de încetare a focului, misiunile de pregătire a personalului de aplicare a legii din statul afectat, misiunile de asigurare a trecerii de la starea de conflict la starea de normalitate în statul afectat, desfășurate într-un teatru de operații;

c) **pregătirea pentru apărarea țării** - executarea de trageri cu armele de foc în poligoanele de instrucție în scopul formării deprinderilor necesare îndeplinirii misiunilor în condiții optime;

d) **rănit** - personalul prevăzut la lit. a) care, pe timpul și din cauza executării efective a uneia dintre activitățile prevăzute la lit. b) sau, după caz, la art.3, a suferit vătămări corporale care au condus la o incapacitate temporară de muncă sau la imposibilitatea continuării participării la respectivele misiuni sau operații;

e) **invalid** - personalul prevăzut la lit. a) care, pe timpul și din cauza executării efective a uneia dintre activitățile prevăzute la lit. b) sau, după caz, la art.3), a suferit vătămări corporale sau a dobândit alte afecțiuni fizice, sindrom de stres posttraumatic și/sau alte afecțiuni psihice comorbide, care au condus la pierderea a cel puțin jumătate din capacitatea de muncă și în urma cărora a fost încadrat în grad de invaliditate de către comisiile de expertiză medicală sau medico-militară, după caz;

f) **urmași ai personalului decedat ca urmare a participării la misiuni și operații în afara teritoriului statului român** - copiii acestuia până la împlinirea vârstei de 18 ani sau, dacă își continuă studiile într-o formă de învățământ organizată potrivit legii, până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani, precum și soțul supraviețuitor, dacă acesta nu s-a recăsătorit;

g) **familie** - cuprinde soțul și copiii sau, în lipsa acestora, părinții personalului prevăzut la lit. a);

h) **afecțiuni fizice** - boli dobândite de către personalul prevăzut la lit. a) în urma acțiunilor de luptă, accidentelor, catastrofelor și altor asemenea evenimente intervenite ca urmare a participării la misiuni și

operații în afara teritoriului statului român, care declanșează modificarea organică și/sau funcțională a echilibrului normal al organismului, cu potențial de cronicizare, în urma cărora nu mai pot fi îndeplinite obligațiile de serviciu sau care pot provoca decesul;

i) **sindrom de stres posttraumatic și/sau alte afecțiuni psihice comorbide** – tulburări dobândite de personalul prevăzut la lit. a) în urma și din cauza participării la misiunile și operațiile prevăzute la lit. b) care declanșează o perturbare semnificativă la nivelul gândirii, reglării emoționale sau comportamentului persoanei, constatată de către comisiile de expertiză medicală sau medico-militară, după caz, la sesizarea psihologului clinician și/sau medicul psihiatru;

j) **veteran din teatrele de operații** - personalul care a participat la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, așa cum sunt definite la lit. b), și îndeplinește criteriile prevăzute la art. 4 alin. (1), (2) sau (4);

k) **teatru de operații** - aria geografică (terestră, maritimă sau aeriană) stabilită prin documente strategice elaborate de organizațiile internaționale (ONU, UE, NATO, OSCE) sau de alte organisme internaționale/coalitii de voință, care coordonează misiunea din punct de vedere operațional;

Art. 3

Se asimilează misiunilor și operațiilor prevăzute la art. 2 alin. (1) din Legea nr. 121/2011, cu modificările și completările ulterioare, exercițiile, antrenamentele, ceremonialele și alte activități conexe organizate în țară sau în afara teritoriului statului român, în vederea pregătirii și participării la acestea.

CAPITOLUL II

Acordarea de distincții

Art. 4

(1) Personalului participant la misiuni și operații în afara teritoriului statului român sau la pregătirea pentru apărarea țării i se pot acorda, în condițiile legii, decorații, distincții militare și civile, precum și titluri onorifice, stabilite prin ordin al conducătorului instituției din cadrul SNAOPSN.

(2) Personalului care a participat, începând cu anul 1990, cel puțin 120 de zile, neîntrerupt sau cumulativ, la misiuni și operații în teatrele de operații, i se conferă titlul onorific de «Veteran din teatrele de operații».

(3) Personalului prevăzut la art. 2 lit. d) și e), precum și celui care a dobândit afecțiunile prevăzute la art. 2 lit. h) și i) i se conferă titlul onorific

de «Veteran din teatrele de operații» indiferent de durata participării la misiune.

(4) Titlul onorific prevăzut la alin. (1) și (2) se acordă prin ordin al conducătorului instituției din cadrul SNAOPSN.

Art. 5

Pentru personalul care, pe timpul participării la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, s-a remarcat prin acte exemplare de curaj și devotament, indiferent de durata dislocării în teatrul de operații, pe baza evenimentelor consemnate în jurnalul acțiunilor de luptă/operative sau în ordinul de zi pe unitate, titlul onorific prevăzut la art. 3 alin. (2) se poate conferi prin Hotărâre a Guvernului, la propunerea conducătorului instituției din cadrul SNAOPSN.

Art. 6

Numele celor cărora li s-a conferit titlul onorific de «Veteran din teatrele de operații» se înscrie în registre speciale, înființate la unitatea din care face parte personalul participant, precum și la Muzeul Militar Național «Regele Ferdinand I».

Art. 7

(1) Calitatea de «Veteran din teatrele de operații» este atestată și evidențiată prin legitimația eliberată de instituția din cadrul SNAOPSN din care acesta face parte.

(2) Procedura prin care se acordă acest titlu, modelul, modul de emitere, retragere și ținere a evidenței legitimațiilor se stabilește prin ordin al conducătorului instituției din cadrul SNAOPSN.

Art. 8

În semn de recunoaștere a meritelor veteranilor pentru apărarea intereselor României se instituie Ziua Veteranilor din teatrele de operații, care se organizează, anual, pe 11 noiembrie, prin grija Ministerului Apărării Naționale, cu sprijinul celorlalte structuri din SNAOPSN.

CAPITOLUL III

Mentținerea, încadrarea sau reîncadrarea în funcții

Art. 9

(1) Personalul prevăzut la art. 2 lit. d) și (e), precum și cel care a dobândit afecțiunile prevăzute la art. 2 lit. h) și i), prin stabilirea legăturii

de cauzalitate între afecțiunea respectivă și participarea la activitățile prevăzute la art. 2 lit. b) și la art. 3, se menține, se încadrează ori se reîncadrează, la cerere, în categoria de personal căruia îi aparține, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și pentru personalul participant, rănit și/sau încadrat în grad de invaliditate prin stabilirea legăturii de cauzalitate între afecțiunea respectivă și participarea la activitățile prevăzute la art. 2 lit. c).

(3) Menținerea, chemarea sau, după caz, rechemarea în activitate se realizează prin ordin al conducătorului instituției din cadrul SNAOPSN sau al comandanților/șefilor stabiliți de acesta.

(4) Activitățile prevăzute la alin. (3) se realizează, fără examen ori concurs, pe baza propunerii comandantului/șefului cu competență de gestiune a resurselor umane, înaintată ierarhic, a concluziilor comisiei care cercetează condițiile în care s-au produs evenimentele și a avizului comisiei de expertiză medico-militară, al medicului de medicina muncii, al medicului de expertiză a capacității de muncă, al medicului psihiatru sau al psihologului clinician, după caz.

(5) Comisia de expertiză medico-militară, medicul de medicina muncii, medicul de expertiză a capacității de muncă, medicul psihiatru sau psihologul clinician, după caz, constată dacă atribuțiile funcțiilor prevăzute la alin. (1) sunt compatibile cu incapacitatea dată de afecțiunea fizică și/sau psihică și pot fi îndeplinite fără riscul de a o agrava.

(6) Comisia care cercetează condițiile în care s-au produs evenimentele este desemnată, prin ordin/dispoziție, de către Șeful Statului Major al Apărării/similar și stabilește dacă misiunea sau operația în cauză se încadrează în prevederile art. 2 lit. b) și c) sau, după caz, ale art. 3.

(7) Dreptul prevăzut la alin. (1) se acordă o singură dată, dacă este exercitat în termen de 5 ani de la trecerea în rezervă/retragere.

(8) Prin excepție de la alin. (6), termenul de exercitare a dreptului privind încadrarea/reîncadrarea este de 5 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, pentru personalul rănit și/sau încadrat în grad de invaliditate prin stabilirea legăturii de cauzalitate între afecțiunea respectivă și participarea la activitățile prevăzute la art. 2 lit. c) în perioada 01.01.1990 - 01.01.2007.

(9) Prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător la fiecare modificare a raporturilor de serviciu.

(10) Pentru perioada menținerii, încadrării sau reîncadrării, realizată conform prevederilor prezentului articol, personalul participant nu poate beneficia de pensie de invaliditate acordată potrivit Legii nr.

223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, sau, după caz, a Legii nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 10

Personalul menținut, încadrat sau reîncadrat în funcții potrivit art. 9 participă la forme de perfecționare a pregătirii profesionale din domeniile stabilite prin ordin al conducătorului instituției din cadrul SNAOPSN cu îndeplinirea tuturor condițiilor prevăzute de reglementările în vigoare, cu excepția celor referitoare la aptitudinea medicală și fizică.

CAPITOLUL IV

Drepturile personalului participant la misiuni și operații în afara teritoriului statului român sau la pregătirea pentru apărarea țării

Art. 11

(1) Personalul care în urma și din cauza participării la activitățile prevăzute la art. 2 lit. b) sau, după caz, la art. 3, a fost încadrat în grad de invaliditate beneficiază și de acordarea unei indemnizații lunare de invaliditate, astfel:

- a) pentru gradul I de invaliditate, 2 câștiguri salariale medii brute;
- b) pentru gradul II de invaliditate, 1,5 câștiguri salariale medii brute;
- c) pentru gradul III de invaliditate, un câștig salarial mediu brut.

(2) Personalul invalid, încadrat în gradul I de invaliditate, beneficiază de o indemnizație lunară pentru însoțitor, egală cu un câștig salarial mediu brut.

(3) Indemnizațiile acordate, în condițiile alin. (1) și (2), reprezintă forme de sprijin cu destinație specială.

(4) Personalul invalid poate cumula indemnizația de invaliditate cu pensia sau solda/salariul convenit, în cazul în care desfășoară activitatea ca angajați, sau cu veniturile suplimentare realizate din activități independente.

(5) Personalul invalid, încadrat în gradul I și II de invaliditate beneficiază, la cerere, în baza programelor de recuperare întocmite conform normelor aprobate prin ordin al conducătorului instituției, de următoarele drepturi:

- a) posibilitatea alegerii centrului de tratament/recuperare;
- b) asigurarea consilierii și informării periodice cu privire la posibilitățile de tratament și recuperare în centre de profil;

- c) programe de asistență psihologică particularizate și adaptate nevoilor fiecăruia;
 - d) participarea la activități sociale;
- (6) Personalul invalid poate beneficia de programe organizate în scopul recunoașterii meritelor personalului participant la misiuni și operații în afara teritoriului statului român.
- (7) Procedurile de acordare a drepturilor prevăzute la alin. (1), (2) și (6) se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției.

Art. 12

(1) Personalul devenit invalid, în urma și din cauza participării la activitățile prevăzute la art. 2 lit. b) sau la art. 3, beneficiază de următoarele drepturi:

- a) tratament în țară sau în străinătate, în cazul în care afecțiunile nu pot fi tratate în țară, cu suportarea cheltuielilor reprezentând costul total al tratamentului și al cheltuielilor aferente din bugetul instituției căreia îi aparține;
- b) asistență psihologică gratuită în instituțiile de profil din țară sau străinătate;
- c) tratament de recuperare gratuit în instituții medicale de profil;
- d) asistență pentru reconversie profesională și reintegrare în muncă;
- e) orteze, proteze, produse medicale ortopedice și alte produse și dispozitive medicale gratuite, precum și repararea și/sau înlocuirea acestora ori de câte ori este nevoie, la recomandarea medicului specialist;
- f) dreptul de a purta uniformă, cu asigurarea gratuită a articolelor de echipament, după trecerea în rezervă sau în retragere;
- g) decontarea abonamentului lunar de telefonie, fără achiziție de aparate telefonice, în limita a 50 de lei lunar;
- h) decontarea contravalorii a 12 călătorii interne dus-întors: pe calea ferată, cu mijloacele de transport în comun rutiere, pe căile fluviale ori cu mijloace aeriene-clasa economic, la alegere, într-un an calendaristic;
- i) transport gratuit pe mijloacele de transport în comun locale, de suprafață sau subteran.
- j) asigurarea actului medical cu prioritate în spitalele și centrele medicale aflate în administrarea instituțiilor din care fac parte;
- k) asigurarea gratuită și cu prioritate a cazării pentru ei și familiile acestora sau a persoanelor în grija cărora se află aceștia, în centrele de refacere a capacității de muncă, sanatorii, cămine de garnizoană, cluburi militare și alte facilități recreative și sportive aflate în administrarea instituțiilor din care fac parte, la etaje inferioare și cu posibilitate de acces

pentru persoane cu dizabilități, potrivit prevederilor stabilite prin ordin al conducătorului instituției;

l) asigurarea, în mod gratuit, a locurilor de înhumare în cimitirele militare sau civile;

m) decontarea cheltuielilor de transport cu autoturismul de la/la domiciliu/reședință la/de la locul de muncă, potrivit programului de activitate, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției;

n) scutirea de la plata impozitelor și taxelor locale anuale pentru invalid/rănit și soția sa.

(2) În locul drepturilor prevăzute la alin. (1) lit. h) - j), beneficiarii acestor drepturi pot opta pentru plata unei compensații financiare anuale, neimpozabilă, egală cu câștigul salarial mediu brut.

(3) Opțiunea beneficiarului prevăzută la alin. (2) se exprimă în scris, pe bază de cerere, și nu poate fi schimbată pe parcursul unui an calendaristic.

(4) Compensația prevăzută la alin. (2) se acordă beneficiarului, reprezentantului legal ori mandatarului acestuia, împuternicit prin procură și se plătește, o dată, în maxim 3 luni de la data la care a fost înregistrată solicitarea.

(5) La cererea personalului invalid sau a persoanelor în grija cărora se află aceștia potrivit legii, ministerele de resort pot asigura servicii de îngrijire personală, integrat cu alte servicii, în centre de asistență socială înființate în structurile sistemului național de apărare, ordine publică și siguranță națională.

(6) Personalul prevăzut la alin. (1) împreună cu membrii familiei sau alte persoane care participă la îngrijirea acestuia beneficiază, la cerere, pentru activitățile la care sunt invitați de instituțiile din cadrul SNAOPSN sau de alte instituții, precum și la alte activități necesare pentru refacerea fizică și/sau psihică, de decontarea cheltuielilor de transport dus-întors și asigurarea cazării gratuite în spațiile aflate în administrarea instituțiilor din care fac parte, potrivit prevederilor stabilite prin ordin al conducătorului instituției.

(7) Personalul prevăzut la alin. (1), împreună cu membrii familiei sau alte persoane care participă la îngrijirea acestuia, beneficiază, la cerere, în limitele, condițiile și pentru activitățile stabilite prin ordin al conducătorului instituției, de decontarea cheltuielilor de transport dus-întors și de asigurarea cazării gratuite în spațiile aflate în administrarea instituției din care face parte, pentru rezolvarea unor probleme administrative care impune prezența acestuia.

(8) Pe timpul efectuării tratamentului în străinătate prevăzut la alin. (1) lit. a), personalul invalid, precum și însoțitorii acestuia beneficiază

de drepturile stabilite pentru personalul trimis în misiune temporară în străinătate, cu suportarea cheltuielilor din bugetul instituției de care aparțin.

(9) Personalul prevăzut la alin. (1), trimis la tratament în străinătate, poate fi vizitat de soț sau de rudele de gradul I, câte 5 zile după internare și la fiecare lună de spitalizare, cu suportarea cheltuielilor din bugetul instituției din care face parte, în condițiile stabilite pentru personalul trimis în misiune temporară în străinătate;

(10) Metodologia privind asigurarea drepturilor prevăzute la alin. (1) –(9), cu excepția celui prevăzut la alin. (1) lit. n), se stabilește prin ordin al conducătorului instituției din cadrul SNAOPSN.

Art. 13

(1) Personalul care, pe timpul și din cauza participării la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, a suferit vătămări corporale sau a dobândit afecțiuni fizice din cauza cărora nu mai poate continua participarea la respectivele misiuni beneficiază, pe lângă celelalte drepturi stabilite conform legii, de o indemnizație lunară egală cu două câștiguri salariale medii brute.

(2) Indemnizația prevăzută la alin. (1) se acordă de la data producerii vătămarilor corporale, respectiv diagnosticării afecțiunilor fizice ca urmare a participării la acțiuni militare și până la data încetării incapacității temporare de muncă.

Art. 14

De drepturile prevăzute la art. 12 și 13 beneficiază, în aceleași condiții, și personalul prevăzut la art. 2 lit. d).

Art. 15

De drepturile prevăzute la art. 9-13 beneficiază și personalul care participă la misiuni și operații în afara teritoriului statului român și este diagnosticat cu afecțiuni fizice și/sau psihice pentru care se stabilește legătura de cauzalitate cu participarea la acestea, la examenul medical efectuat la înapoierea în țară sau ulterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data încheierii misiunii.

Art. 16

Instituțiile componente ale SNAOPSN pot înființa centre de asistență socială, de asistență medico-socială și de psihologie operațională, în condițiile legii, pentru personalul participant la acțiuni militare, a căror organizare și funcționare se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

Art. 17

(1) În procesul reinsertiei sociale, recuperarea fizică și/sau recuperarea/reabilitarea psihică a invalizilor și răniților participanți la misiuni și operații în afara teritoriului național se pot realiza și prin participarea acestora la evenimente sportiv-recreative organizate, potrivit aptitudinilor lor, în țară sau în străinătate de către instituțiile din cadrul SNAOPSN sau de către alte organizații naționale ori internaționale cu care acesta cooperează.

(2) Pentru evenimentele sportiv-recreative organizate în străinătate, persoanele prevăzute la alin. (1) și, după caz, însoțitorii acestora, membrii de familie, precum și persoanele cu atribuții în procesul de pregătire și desfășurare a respectivelor evenimente beneficiază de drepturile stabilite pentru personalul propriu trimis în misiune temporară în străinătate.

(3) Fondurile destinate achiziției de echipamente sportive, dispozitive și a altor materiale necesare desfășurării antrenamentelor și participării la activități complementare celor prevăzute la alin. (1), precum și fondurile necesare asigurării transportului, acreditării, cazării, diurnei și a altor bunuri și servicii, prevăzute de lege, pentru competitori, rezerve, staff tehnic și alte persoane care fac parte din delegație, se asigură din bugetul instituțiilor din care provin, în condiții stabilite prin ordin al conducătorului instituției.

Art. 18

(1) Familia personalului prevăzut la art. 2 lit. d) și e), precum și cel care a dobândit afecțiunile prevăzute la art. 2 lit. h) și i) prin stabilirea legăturii de cauzalitate între afecțiunea respectivă și participarea la activitățile prevăzute la art. 2 lit. b) și la art. 3, beneficiază, la cerere, de următoarele drepturi:

a) înscrierea copiilor antepreșcolari și/sau preșcolari cu prioritate în creșele și grădinițele din sistemul public;

b) transferarea sau înscrierea copiilor, fără examen, la/în instituțiile de învățământ din subordinea instituțiilor din sistemul național de apărare, ordine publică și securitate națională, preuniversitar sau universitar, după caz, pe baza rezultatelor la învățătură obținute în instituțiile civile de învățământ, testelor de aptitudini și a normelor stabilite prin ordin al conducătorului instituției;

c) acordarea, de către instituțiile din care face parte personalul participant, a unor burse de studii lunare pentru copii acestuia, în quantum egal cu jumătate din câștigul salarial mediu brut/bursă, pe durata studiilor în instituțiile civile de învățământ, fără a depăși vârsta de 26 de

ani;

d) încadrarea, la cererea acestora, a copiilor și/sau a soțului în funcții specifice instituțiilor din care fac parte, dacă îndeplinesc cerințele necesare ocupării posturilor respective, fără examen.

(2) De dreptul prevăzut la alin. (1) lit. d) beneficiază, o singură dată, soțul personalului participant care are această calitate la data solicitării dreptului, precum și copiii acestuia cu vârsta de cel mult 26 de ani, împliniți până la data solicitării dreptului.

(3) Procedurile privind transferul sau înscrierea copiilor la/în instituțiile de învățământ din subordinea instituțiilor componente ale SNAOPSN, acordarea burselor lunare fiecărui copil, precum și încadrarea copiilor și/sau a soțului în funcții specifice se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției.

(4) Dreptul de gestionare a burselor lunare de studii acordate în condițiile alin. (1) lit. c) pe durata studiilor în instituțiile de învățământ civile convenite copiilor personalului invalid, fără a depăși vârsta de 26 de ani, revine exclusiv personalului invalid până la împlinirea vârstei de 18 ani a copilului acestuia.

CAPITOLUL V

Drepturile urmașilor celor decedați ca urmare a participării la misiuni și operații în afara teritoriului statului român

Art. 19

(1) Pentru urmașii personalului decedat ca urmare a participării la misiuni și operații în afara teritoriului național, așa cum sunt prevăzute la art. 2 lit. b) și la art. 3, prevederile art. 18 se aplică în mod corespunzător, cu excepția dreptului prevăzut la art. 18 alin. (1) lit. c).

(2) Pe lângă aceste drepturi, persoanele prevăzute la alin. (1) mai beneficiază și de următoarele drepturi:

a) ajutoarele și despăgubirile în cuantumurile prevăzute de legislația în vigoare;

b) o indemnizație lunară egală cu câștigul salarial mediu brut, pentru fiecare dintre urmașii acestuia care realizează venituri lunare mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut;

c) acordarea, de către instituțiile din care a făcut parte personalul decedat, a unor burse de studii lunare pentru copii acestuia, în cuantum egal cu valoarea rezultată prin aplicarea unui coeficient de 1,10 asupra câștigului salarial mediu brut, pe durata studiilor în instituțiile civile de învățământ, fără a depăși vârsta de 26 de ani;

d) închirierea și/sau cumpărarea, cu prioritate, a unei locuințe din fondul de locuințe sociale al administrației publice;

e) folosirea centrelor de refacere a capacității de muncă, sanatoriilor, căminelor de garnizoană, cluburilor și altor facilități recreative și sportive, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției;

f) asistență medicală în instituțiile medicale militare sau publice și asigurarea de medicamente, atât pentru tratamentul ambulatoriu, cât și pe timpul spitalizării, în aceleași condiții stabilite de lege pentru personalul instituțiilor din care fac parte;

g) asistență psihologică, asigurată gratuit, de către instituțiile din cadrul SNAOPSN;

h) scutirea de la plata impozitelor și taxelor locale anuale pentru urmașii celui decedat.

(2) Părinții personalului decedat beneficiază de un sfert din cuantumul indemnizației stabilite potrivit prevederilor alin. (1) lit. b).

(3) Plata indemnizației lunare prevăzute la alin. (1) lit. b) și alin.(2) încetează în următoarele situații:

a) la data când persoana beneficiară realizează venituri mai mari de 35% din câștigul salarial mediu brut;

b) la data constatării decesului persoanei beneficiare;

c) la data recăsătoririi soțului supraviețuitor;

d) la data când copilul a împlinit vârsta de 18 ani sau, dacă își continuă studiile într-o formă de învățământ organizată potrivit legii, la terminarea acestora, fără însă a depăși vârsta de 26 de ani.

(4) Prevederile alin. (3) lit. d) nu se aplică copiilor pe toată durata invalidității de orice grad, dacă aceasta s-a ivit în perioada în care beneficiau de indemnizația prevăzută la alin. (1) lit. b).

Art. 20

De dreptul prevăzut la art. 18 alin. (1) lit. d) beneficiază, o singură dată, soțul supraviețuitor care nu s-a recăsătorit, cu condiția solicitării dreptului în termen de cel mult 5 ani de la data decesului personalului participant, precum și copiii acestuia cu vârsta de cel mult 26 de ani, împliniți până la data solicitării dreptului.

Art. 21

De drepturile prevăzute la art. 19-20 beneficiază și urmașii personalului participant care, în timpul și din cauza executării efective a uneia dintre activitățile prevăzute la art. 2 lit. b) sau la art. 3), a dobândit răni sau afecțiuni fizice ori psihice ce au produs, ulterior, decesul acestuia.

CAPITOLUL VI

Participarea la activități festive sau comemorative

Art. 22

(1) Invalizii, răniții, cei care au dobândit afecțiuni fizice precum și urmașii și/sau părinții personalului decedat pot fi invitați să participe la acțiuni festive sau comemorative organizate de instituțiile componente ale SNAOPSN.

(2) În vederea participării la acțiunile menționate la alin. (1), organizate în țară, pentru categoriile de personal prevăzute la alin. (1), precum și pentru însoțitorul invalidului de gradul I, cazarea se asigură gratuit, în spațiile de cazare ale instituțiilor din cadrul sistemului național de apărare, ordine publică și securitate națională, iar cheltuielile de transport dus/întors la/de la domiciliu se decontează în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției.

(3) Pentru activitățile organizate în străinătate, persoanele prevăzute la alin. (1) beneficiază de drepturile stabilite pentru personalul instituției din care face parte, trimis în misiune temporară în străinătate.

CAPITOLUL VII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 23

(1) Personalului căruia i s-a conferit titlul onorific de «Veteran», în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2006 pentru recunoașterea meritelor personalului armatei participant la acțiuni militare și acordarea unor drepturi acestuia și urmașilor celui decedat, cu modificările și completările ulterioare, i se atribuie titlul de «Veteran din teatrele de operații» și beneficiază, în continuare, de drepturile prevăzute de prezenta lege, dacă îndeplinește condițiile prevăzute la art. 4.

(2) Legitimațiile care atestă titlu onorific de «Veteran», eliberate personalului participant până la data intrării în vigoare a prezentei legi, rămân valabile, cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 4, iar modul de preschimbare a acestora se stabilește prin ordinul prevăzut la art. 7 alin. (2).

Art. 24

Pentru personalul participant, dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu

modificările ulterioare, iar drepturile și facilitățile identice, prevăzute de cele două acte normative nu se cumulează.

Art. 25

Drepturile acordate conform prezentei legi nu sunt considerate venituri în sensul prevederilor art. 76 din Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare, nu se impozitează și nu afectează acordarea altor drepturi.

Art. 26

(1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 90 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2006 pentru recunoașterea meritelor personalului armatei participant la acțiuni militare și acordarea unor drepturi acestuia și urmașilor celui decedat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 896 din 03 noiembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare.

(3) În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, conducătorii instituției din cadrul SNAOPSN emit norme metodologice de aplicare a acesteia.

